

3. Дані Ін-ту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <https://www.ibser.org.ua>

4. Миргородська Л. О. Фінансові системи зарубіжних країн: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 240 с.

Кузьмич Сергій Васильович
ст. гр. ФМНВ-21, Нововолинський ННІЕМ
Науковий керівник д.е.н., професор Чорна Н.П.

РОЛЬ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ В УПРАВЛІННІ ЗОВНІШНІМ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ

Державний борг є значущою економічною категорією, яка ілюструє сукупність економічних відносин у сфері залучення позикових фінансових ресурсів з метою фінансового забезпечення дефіциту загальнодержавного сектора економіки на принципах повернення, платності та строковості. З метою оптимізації структури боргових зобов'язань держави на сучасному етапі соціально - економічного розвитку України значно зростає увага до підвищення ефективності управління державним боргом. Результати оптимізації управління зовнішнім державним боргом суттєво залежать від використовуваних методів управління на середньо- та довгострокову перспективу.

Під управлінням державним боргом слід розуміти сукупність заходів з регулювання його обсягу та структури, визначення умов здійснення нових запозичень, регулювання ринку державних запозичень, реалізації заходів антикризового управління проблемними боргами, обслуговування і погашення боргу, визначення умов і надання державних гарантій, контролю за ефективним використанням запозичених коштів.

На нашу думку, під системою управління державним боргом необхідно розуміти сукупність заходів, спрямованих державою на визначення необхідності, умов залучення, обслуговування та погашення державних позик з метою забезпечення суспільних інтересів, з дотриманням пріоритету економічної безпеки держави. Ця система включає певні складові, а саме:

– підсистема прогнозування і планування обсягів погашення та обслуговування зовнішнього державного боргу;

– підсистема оцінювання та вибору методів управління державним боргом, моніторингу і контролю;

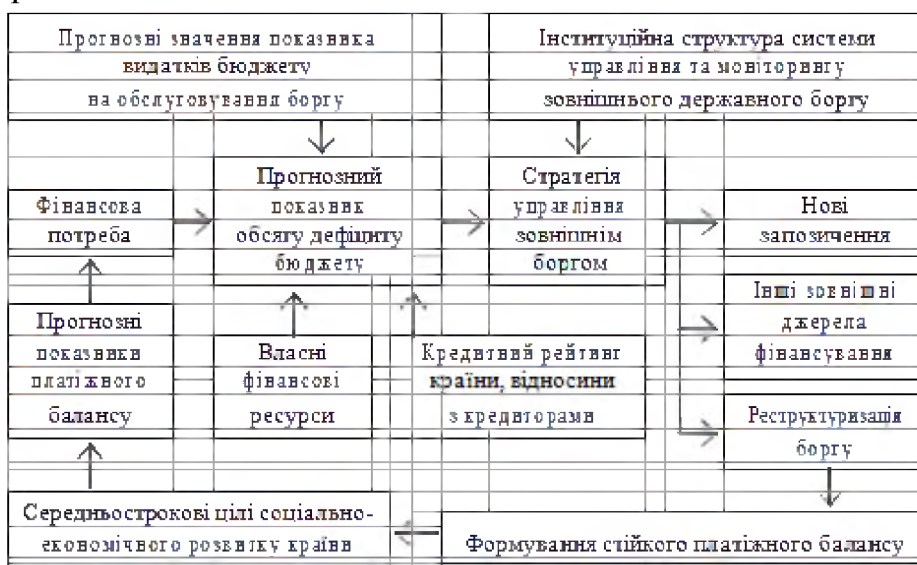
– підсистема інституційного забезпечення процесу управління боргом. Управління державним боргом покладено на Державні інститути, на котрі законодавчо покладені ці функції. Кабінет Міністрів від імені держави

розміщує державні запозичення та надає державні гарантії за кредитами. Міністерство фінансів України, зокрема – департамент управління державним боргом поєднує структурні підрозділи, діяльність яких пов'язана з плануванням та підготовкою кредитних проектів, аналізом, обліком, обслуговуванням державного боргу.

Одним з першочергових завдань фінансової політики держави, забезпечення важливої умови стабільності фінансової системи країни є управління та обслуговування державного боргу.

При цьому слід зазначити, що управління боргом держава має здійснювати з розрахунку максимальних розмірів зовнішнього боргу й котрі може отримати країна без суттєвих негативних наслідків для своєї економіки. Представлена структурно-функціональна модель дозволяє розробляти середньострокову боргову стратегію країни, виходячи з максимально можливого обсягу залучення зовнішніх ресурсів та є базисом для аналізу макроекономічного стану країни (рис. 1).

Значущість запропонованої структурно-функціональної моделі управління зовнішнім державним боргом є великою, оскільки її практичне використання стане підґрунтям під час розроблення стратегії боргової стратегії держави.

Рис. 1. Структурно-функціональна модель управління зовнішнім державним боргом

Література:

1. Скрипка О. Система управління зовнішнім державним боргом. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2017. №1. С.105-114.
2. Барановський О. Державний борг України в системі економічної безпеки. *Вісник Національного банку України*. 2015. № 4. С. 42-46.
3. Вахненко Т. Зовнішні боргові зобов'язання у системі світових фінансово-економічних відносин: моногр. Київ: Фенікс, 2015. 536 с.